

HANDLÄGGARE, AVDELNING/ENHET, TELEFON, E-POST

Catarina Molin
Rättsavdelningen
08-678 55 87

Sammanställning av remissvar avseende PTS förslag till föreskrifter om förval och prefixval

Nedan redovisas synpunkter som inkommit till PTS efter genomförd remissomgång avseende PTS förslag till föreskrifter om förval och prefixval samt PTS kommentarer till synpunkterna. Remissammanställningen omfattar de remissynpunkter som rör förslaget i sak. Detaljsynpunkter kommenteras inte.

Generic Mobile Systems Sweden AB: Det framgår inte tydligt att trafik till nummerserie 074 omfattas av den skyldighet som nu åläggs SMP-operatör avseende prefixval och förval. Trafik till nummerserien upptas inte heller i den katalog av trafik vilken ej omfattas av skyldigheten kring prefix respektive förval. Enligt Generic innebär denna utformning av föreskrifterna att SMP-operatör inte har skyldighet att medverka till överenskommelse om förval och prefixtrafik. Generic anser att föreskrifterna måste förtydligas på så sätt att den hantering av trafik till 074-nummer som idag sker genom prefixval eller förval fastslås i föreskrifterna.

PTS kommentar: Huvudregeln för vilka samtalsslag vid nationella samtal som omfattas av förval och prefixval finns i 6 § första stycket i föreskriften. Där sägs bl.a. att ”skyldigheten omfattar alla samtal med nummertagning som inleds med det nationella prefixet (0) och därefter den nationella destinationskoden och abonnentnumret, såsom samtal till annat riktnummerområde och till mobiltelefon samt alla samtal med nummertagning som inleds med enbart abonnentnumret.” I fråga om nummerserien 074 är siffran 0 det nationella prefixet och siffrorna 74 den nationella destinationskoden och nummerserien omfattas därför av huvudregeln.

I PTS sammanställning av svensk nummerplan för telefoni (senast ändrad 2005-10-05) framkommer i avsnitt 4.8.6 att 074-serien används för personsökningstjänster. I 6 § andra och tredje styckena anges vilka samtalsslag som undantas från förval och prefixval. Trafik till personsökningstjänster, dvs. nummerserien 074, är inte med bland undantagen. Nummerserien 074 omfattas därför av bestämmelserna om förval och prefixval.

Näringslivets regelnämnd (NNR): NNR har inget att erinra mot förslaget men tycker att konsekvensanalysen borde vara utförligare. Det framgår inte vilka bolag (eller antal bolag) som är att betrakta som SMP-operatörer enligt den nya föreskriften samt vilka kostnader och konsekvenser den innebär för dessa relativt de företag som inte längre omfattas. NNR saknar också en beskrivning av hur PTS bedömer informationsbehovet bland företagen i samband med att den nya föreskriften träder i kraft.

PTS kommentar: I konsekvensanalysen sägs att regleringen endast riktar sig till det företag som har ett betydande inflytande (SMP) på marknaden för tillhandahållande av anslutning till och användning av allmänna telefontillslutningspunkt. I not 1 i konsekvensutredningen hänvisas till PTS beslut den 18 februari 2005 (dnr 04-6943/23, a s. 25 och 04-6944/23 a s.26 f.) i vilka PTS finner att det är Telia Sonera som har sådant betydande inflytande (SMP) som avses i 8 kap. 6 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (EkomL) på de relevanta marknaderna för tillträde till det allmänna telefontillslutningspunkt för hushåll respektive andra kunder än hushåll. PTS konstaterar därvid i besluten att det är tillräckligt att det finns en operatör som har betydande inflytande på slutkundsmarknaderna för tillträde för att förvalsskyldigheten skall gälla.

När det gäller frågan om förslagets kostnader och konsekvenser sägs i 27 § verksförordningen (1995:1322) att när en myndighet beslutar föreskrifter skall myndigheten bl.a. utreda föreskrifternas kostnadsmissiga och andra konsekvenser och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning.

I den aktuella konsekvensutredningen sägs att den föreslagna föreskriften inte innebär några ändrade kostnader eller andra konsekvenser för berört företag och att den innebär oförändrade eller minskade kostnader för de företag som var berörda enligt tidigare föreskrift. Eftersom regleringen inte medför några ökade kostnader för någon aktör utan istället innebär att reglering tas bort för de accessnätoperatörer som inte har ett betydande inflytande på den aktuella marknaden finner PTS inte anledning att utreda frågan vidare.

En konsekvens av förslaget som inte framgår av konsekvensutredningen är att PTS inte längre begär att en teleoperatör ska styrka att abonnenten har kommit överens med teleoperatören om att använda denne som förvalsoveratör, jfr 9 § i PTSFS 1999:2 (bl.a. ändrad genom PTSFS 2000:4, omtryck). Anledningen till detta är att PTS inte längre har mandat att besluta en sådan bestämmelse eftersom PTS endast har bemyndigats att meddela föreskrifter om på vilket sätt förvals- och prefixvalsskyldigheten skall fullgöras och om undantag från skyldigheten, se 30 § förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation. Eftersom det endast är den aktuella SMP-operatören som är skyldig att tillhandahålla förval och prefixval har PTS inte mandat att ålägga någon annan tjänsteleverantör skyldigheter i föreskriften (jfr även PTS kommentar till Tele2).

Tele2: Tele2 anser att PTS på lämpligt sätt bör förtydliga att SMP-operatörens skyldighet att tillhandahålla förval enbart gäller vis à vis SMP-operatörens egna abonnenter. På motsvarande sätt måste PTS förtydliga att lagen innebär en begränsning av SMP-operatörens rätt att ändra förval för andra operatörers abonnenter (TAB eller GTA). Ett sådant förtydligande ligger också helt i linje

med PTS ställningstagande i GTA-beslutet (PTS dnr 04-6943/23, b, bl.a. sid 2, punkt 9 och sid 30 avsnitt 4.2.1).

PTS kommentar: I 5 kap. 12 § EkomL framgår att den som har SMP på marknaden för tillhandahållande av anslutning till och användning av allmänna telefnät till fast anslutningspunkt skall ge sina abonnenter tillgång till förval och prefixval. PTS har med stöd av 30 § förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation mandat att föreskriva om på vilket sätt skyldigheten skall fullgöras och om undantag från skyldigheten. Någon ytterligare föreskriftsrätt finns inte.

Tele2: I 5 och 6 §§ förslaget till föreskrift (i 6 och 7 §§ i PTS föreskrifter (2006:2) om förval och prefixval, PTS anmärkning) hanteras nationell och internationell trafik separat. I förslaget innebär 6 § en ändring jämfört med nuvarande ordning som medför en begränsning av vilka utlandssamtal som ingår i förvalstrafiken. Denna ändring är olycklig och kommer sannolikt att kräva viss utveckling i förvalsalgoritmer hos SMP-operatören (det kommer inte längre att fungera med att låta alla nummer som börjar på 00 att ingå i förval). Tele2 ser detta som en onödig förändring som enbart leder till ökade kostnader.

PTS kommentar: 7 § i föreskriften har inte ändrats i sak, bara språkliga ändringar har gjorts. Begränsningen av vilka internationella samtal som ingår i förvals- och prefixvalstrafiken är således samma som i den tidigare förvalsföreskriften (PTSFS 1999:2 ändrad genom PTSFS 2000:4, 2001:2 och 2003:1). Undantagna från skyldigheten är i förslaget, liksom i den tidigare förvalsföreskriften frisamtal, betalsamtal och samtal med delad kostnad.

Tele2: Tele2 kommenterar vidare föreskriftsförslagets 10 § där det sägs att SMP-operatören skall underrätta abonnenter om att prefixvalsbeställning mottagits.

SMP-operatören tar såvitt Tele2 känner till inte emot en prefixvalsbeställning. SMP-operatören gör det bara möjligt för en enskild abonnent att för vissa samtal genom att slå prefix utnyttja en annan operatör för just dessa enskilda samtal. Prefixtrafik förutsätter avtal mellan slutkund och prefixoperatör, men SMP-operatören deltar inte på något sätt aktivt i valet av prefixoperatör.

PTS kommentar: PTS instämmer i det Tele2 anför. Orden prefixvalsbeställning och prefixvalet bör således strykas i 10 § föreskriftsförslaget.

Tele 2: Tele2 har även uppmärksammat en avvikelse mellan den tidigare förvalsföreskriften och föreskriftsförslaget. Genom ändring i PTSFS 2000:4 infördes en paragraf som innebär att Telia inte får använda information på visst sätt:

4 a § Sådana uppgifter som förvalsoperatören lämnar om abonnenten får accessnätsoperatören inte använda för försäljnings- och marknadsföringsändamål.

Tele2 anser att motsvarande skrivning skall kvarstå i den nya föreskriften.

PTS kommentar: PTS instämmer i att paragrafen skall kvarstå i förvalsföreskriften.

Paragrafen får följande lydelse:

SMP-operatören får inte för försäljnings- och marknadsföringsändamål använda sådana uppgifter som tjänsteleverantören lämnar om abonnenten.

TeliaSonera: TeliaSonera anför att begreppet SMP-operatören inte är helt lyckat eftersom det kan sammanblandas med en operatör som bedöms ha en dominerande ställning på en i enlighet med konkurrensrätten avgränsad relevant marknad enligt 8 kap. 5 och 6 §§ EkomL. Detta bör klargöras i noten enligt följande:

SMP-operatörer kan även utses på marknader som Post- och telestyrelsen fastställer enligt 8 kap. 5-7 §§ EkomL.

PTS kommentar: I not 2 i föreskriftsförslaget sägs att ”SMP-operatörer kan utses på marknader som PTS fastställer, se 8 kap. 5-7 §§ (2003:389) om elektronisk kommunikation” Att enligt TeliaSoneras förslag skriva att ”SMP operatörer även kan utses lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation” skulle innebära att den SMP-operatör som avses i föreskriften utses enligt andra bestämmelser än 8 kap. 5-7 §§ EkomL. Så är dock inte fallet (jfr PTS kommentar till NNR). PTS föreslår att texten i noten ändras enligt följande.

SMP-operatörer utses på marknader som PTS fastställer med stöd av 8 kap. 5-7 §§ lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation.

TeliaSonera: Enligt TeliaSonera är dock utformningen av definitionen av SMP-operatör mer problematisk. Den som träffas av föreskrifterna föreslås vara den operatör som har ett betydande inflytande på ”marknaderna för tillträde till det allmänna telefontätet via en fast anslutningspunkt för hushåll respektive icke-hushåll”. Dessa marknader motsvarar marknaderna 1 och 2 enligt kommissionens rekommendation och på vilka TeliaSonera har bedömts ha ett betydande inflytande enligt beslut av PTS den 18 februari 2005.

Enligt 5 kap. 12 § EkomL (och artikel 19 i USO-direktivet) är det emellertid den som enligt 8 kap. 7 EkomL har ett betydande inflytande på marknaden för tillhandahållande av anslutning till och användning av allmänna telefontät till fast nätanslutningspunkt. Denna marknadsdefinition överensstämmer med marknaderna 1-6 enligt kommissionens rekommendation, se bilagan till rekommendationen.

Den som är förpliktad att tillhandahålla förval och prefixval enligt myndighetens föreskrifter måste givetvis vara densamma som är förpliktad enligt 5 kap. 12 § EkomL. Ordalydelsen av marknadsavgränsningen i den föreslagna definitionen kan till en början därför inte avvika från den som följer av 5 kap. 12 § EkomL och den bakomliggande lydelsen i direktivet. Detta är dock inte tillräckligt. Det kan inte vara avsikten att det vid en tillämpning av föreskrifterna skall ske ytterligare en prövning av marknadsinflytande. Enligt TeliaSonera bör därför den som är förvals- och prefixvalsskyldig enligt föreskrifterna direkt pekats ut genom en hänvisning till 5 kap. 12 § EkomL.

PTS kommentar: PTS anför i beslut den 18 februari 2005 (dnr 04-6943/23, a och 04-6944/23, a) att den marknadsakt som motiverar en skyldighet om förval och prefix kan sökas hos den operatör som har dominerande ställning på

marknaderna för tillträde till allmänt telefontät (marknaderna 1 och 2 i kommissionens rekommendation). PTS konstaterar att det därför inte är nödvändigt att det finns en operatör som har betydande inflytande även på telefonitjänstmarknaderna (marknaderna 3-6 i kommissionens rekommendation), utan är således tillräckligt att det finns en operatör som har betydande inflytande på slutkundsmarknaderna för tillträde. PTS bedömde i besluten att TeliaSonera har ett sådant betydande inflytande som avses i 8 kap. 6 § EkomL på marknaderna 1 och 2. PTS samrådde vid framtagandet av besluten med Kommissionen, som inte hade någonting att invända mot PTS ställningstagande. Mot bakgrund av detta behöver därför inte någon ytterligare prövning av marknadsinflytande ske.

PTS vill i sammanhanget framhålla att det inte är möjligt att i en föreskrift direkt peka ut den eller de som träffas av en skyldighet eftersom ett krav på en föreskrift är att den är generellt gällande, dvs. avser situationer av ett visst slag eller vissa typer av handlingssätt eller om den riktar sig till eller på annat sätt berör en i allmänna termer bestämd krets av personer (prop. 1973:90: 204).¹

TeliaSonera: Bestämmelserna i nuvarande förvalsföreskrift som tillkommit för att motverka slamming har inte fått någon motsvarighet i de föreslagna föreskrifterna.

Problemet med felaktiga förvalsbeställningar förekommer dock alltjämt i stor utsträckning och drabbar TeliaSoneras kunder. Konsumentverket har i en skrivelse till regeringen i december 2005 tagit upp frågan. Verket anser att ett obligatoriskt krav på telebolagen att inhämta skriftlig bekräftelse bör införas. PTS förslag innebär att antalet felaktiga beställningar kan komma att öka, vilket inte är tillfredställande. Den praxis som har etablerats, baserat på nuvarande föreskrifter, har inneburit att det är PTS som genom tillsyn, och de sanktionsmöjligheter som där ges, har bevakat beställningskvaliteten. PTS har genom sitt förslag avhämt sig den möjligheten utan att skapa någon motsvarande garanti. Enligt TeliaSonera bör även de nya föreskrifterna utformas så att problemet med felaktiga förvalsbeställningar kan begränsas. En möjlighet är att tiden inom vilket förvalet skall aktiveras samordnas med ångerfristen enligt distans- och hemförsäljningslagen, dvs. 14 dagar. En sådan ändring innebär dock att dagens process måste ändras med kostnader som följd.

PTS bör överväga frågan ytterligare. TeliaSonera är berett att medverka i en sådan diskussion.

PTS kommentar: I 12 § marknadsföringslagen (1995:450) finns bestämmelser om förbud mot negativ avtalsbildning, vilket innebär att en näringsidkare vid marknadsföring inte får leverera varor och tjänster till någon som inte uttryckligen har beställt dem och på så sätt vilseleda mottagaren om dennes betalningsskyldighet. En näringsidkare får vid marknadsföring inte heller i annat fall skicka fakturor, inbetalningsaviser eller liknande meddelanden avseende varor och tjänster som inte uttryckligen har beställts och därmed vilseleda mottagaren om dennes betalningsskyldighet. Denna reglering, som ingår i Konsumentverkets tillsynsområde, omfattar även felaktiga förvalsbeställningar.

¹ Se Myndigheternas föreskrifter. Handbok i författningsskrivning (Ds 1998:43, s. 23.)

Regler som motverkar felaktiga förvalsbeställningar måste omfatta den tjänsteleverantör som utan giltigt avtal med en abonnent ansluter denne som sin förvalskund. PTS mandat omfattar dock endast rätt att meddela den som har SMP på marknaden för tillhandahållande av anslutning till och användning av allmänna telefonnät till fast nätanslutningspunkt föreskrifter om på vilket sätt förvals- och prefixvalsskyldigheten skall fullgöras (jfr PTS svar till NNR och Tele2). Därför kan PTS inte ålägga någon annan operatör än den SMP-operatören skyldigheter i föreskriften. Distansavtalslagen och den däri införda bestämmelsen om ånger-rätten rör, vid beställning av förval/prefixval, förhållandet mellan en konsument och en tjänsteleverantör. Det är därför inte möjligt med en sådan samordning som TeliaSonera förespråkar.

Konsumentverket: Enligt Konsumentverket bör det övervägas i vilken mån det är nödvändigt att använda sig av engelska i svensk författningstext på det sätt som har gjorts i den föreslagna föreskriften.

I övrigt har konsumentverket inga synpunkter på det givna förslaget.

PTS kommentar: I 1 § i föreskriften finns den engelska benämningen av begreppet betydande marknadsinflytande, dvs. significant market power, angiven för att förtydliga begreppet SMP-operatören. Vidare finns till 6 § föreskriftsförslaget två noter som anger de internationella benämningarna på begreppen nationella destinationskoden (NDC, National Destination Code och abonnentnumret (SN, Subscriber Number).

PTS finner att dessa engelska begrepp är så vedertagna att de bör stå kvar i föreskriften.

Konkurrensverket: Konkurrensverket har inga synpunkter på förslaget.